

Α Π Α Ν Τ Η Σ Ε Ι Σ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΟΜΑΔΑ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΦΙΛΟΛΟΓΩΝ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟΥ «ΕΞΕΛΙΞΗ»

1^η Δραστηριότητα

A1. α) Το άρθρο αναφέρεται στις αρνητικές συνέπειες που έχει η πίεση που ασκείται στους επιτυχημένους αθλητές για να διατηρήσουν τις επιδόσεις τους σε υψηλά επίπεδα. Ειδικότερα, περιγράφεται ως παράδειγμα η περίπτωση της Γιαπωνέζας τενίστριας η οποία, μην αντέχοντας τον πρωταθλητισμό και τις απαιτήσεις του κοινού αποχώρησε από μεγάλη αθλητική διοργάνωση. Προκύπτει έτσι το συμπέρασμα ότι αυτή είναι μόνο μία από τις πολλές παρόμοιες περιπτώσεις που οφείλουν κοινό και υπεύθυνοι να λάβουν υπόψη.

(75 λέξεις)

β)

Συναισθηματικά φορτισμένες λέξεις:

δυνατή «κραυγή», σκοτεινές πλευρές, απάνθρωπη αυτοματοποίηση / οφείλουμε (α' πληθυντικό)

Υπερβολή: Ο πρωταθλητισμός είναι για τους δυνατούς

Μεταφορά:

σκοτεινές πλευρές του πρωταθλητισμού / άηχη «ραυγή» / βγάζει στην επιφάνεια / «ρομποτοποίηση» / αυτοματοποίηση

Ρητορικά ερωτήματα:

«Τελικά, μήπως η επιτυχία έχει γίνει απάνθρωπη; / «Μήπως η λάμψη απαιτεί τη «ρομποτοποίηση» κάθε νέου αθλητή χωρίς συναισθήματα, αλλά με στρατιωτική πειθαρχία και αυτοματοποίηση;»

2^η Δραστηριότητα

A2. α)

- «ειδικούς»: Τα εισαγωγικά χρησιμοποιούνται για να δώσουν ειρωνική χροιά στη λέξη, καθώς ο συντάκτης δεν θεωρεί ότι οι παράγοντες των ΜΜΕ είναι πραγματικά ειδικοί στο θέμα των επιπτώσεων του πρωταθλητισμού.
- «προϊόν»: Τα εισαγωγικά χρησιμοποιούνται για να δώσουν μεταφορική χροιά στη λέξη, καθώς η αθλήτρια δεν αποτελεί υλικό προϊόν για συναλλαγή.

β)

«Παρ' όλα αυτά, έφυγε από το Ρολάν Γκαρός επικαλούμενη κατάθλιψη».
«Οι ιθύνοντες [...] απείλησαν [...] με αυστηρές ποινές [...]».
«[...] έχει ελάχιστο ιδιαίτερο χρόνο».

3^η Δραστηριότητα

A3.

Δεδομένα: Όλοι θα ήθελαν να γίνουν διάσημοι αθλητές, ωστόσο αυτή η ενασχόληση κρύβει δυσκολίες και απαιτεί ειδικά προσόντα.

Ζητούμενα:

- α) Ποιες δυσκολίες θα αντιμετωπίσει ένας αθλητής ή μια αθλήτρια για να πετύχει τους στόχους του / της;
- β) Ποια προσόντα θα πρέπει να διαθέτει για να ξεπεράσει τις δυσκολίες και να πετύχει τους στόχους του / της;

Επικοινωνιακό πλαίσιο: Άρθρο, Τίτλος, γ' πρόσωπο

Τίτλος: Το τίμημα της αθλητικής επιτυχίας!

Πρόλογος:

Βρισκόμαστε στο επίκεντρο της διεξαγωγής πολλών σημαντικών αθλητικών διοργανώσεων. Αγώνες τένις, πρωταθλήματα ποδοσφαίρου, ολυμπιακοί αγώνες είναι στην καθημερινή συζήτηση πολλών από εμάς. Καλό λοιπόν θα ήταν να αναρωτηθούμε για τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι αθλητές και οι αθλήτριες, και για τα προσόντα που θα πρέπει να διαθέτουν για να τις ξεπεράσουν και να επιτύχουν τους στόχους που έχουν θέσει.

Κύριο θέμα:

1^ο ζητούμενο: Δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι αθλητές και οι αθλήτριες.

1. Τεράστια σωματική καταπόνηση καθώς οι προπονήσεις είναι εξαντλητικές.
2. Έλλειψη ελεύθερου χρόνου.
3. Απόλυτη πειθαρχία που μπορεί να τους στερεί διασκέδασεις και δραστηριότητες που απολαμβάνουν άλλοι συνομήλικοί τους.
4. Ψυχολογική πίεση και άγχος για την επίδοση, καθώς χορηγοί και αθλητικοί παράγοντες τους πιέζουν για συνεχώς μεγαλύτερα ρεκόρ.
5. Σκληρή κι επιθετική αντιμετώπιση από τα ΜΜΕ στην παραμικρή ένδειξη αδυναμίας.

2^ο ζητούμενο: Προσόντα που πρέπει να διαθέτουν οι αθλητές για να ξεπεράσουν τις δυσκολίες και να πετύχουν τους στόχους τους.

1. Υπομονή κι επιμονή.
2. Πειθαρχία και αυτοπειθαρχία.
3. Αυτογνωσία.
4. Σεμνότητα και ήθος.
5. Αξιοπρέπεια και θάρρος.
6. Αποφασιστικότητα.

Επίλογος:

Ανακεφαλαίωση των προηγούμενων.

(Υπογραφή του συντάκτη)

B. Λογοτεχνικό κείμενο

1^η Δραστηριότητα

B1.

Το ποίημα αφηγείται την ιστορία ενός αθλητή δρόμων ταχύτητας, στη γραμμή εκκίνησης να απαριθμεί τις δικαιολογίες που έδινε στον εαυτό του σε προηγούμενους αγώνες για την αποτυχία του. Όμως τώρα αισθάνεται έτοιμος να πρωτεύσει μέσα σε ένα στάδιο γεμάτο από απαιτητικούς θεατές. Ξεκινά λοιπόν να τρέχει αλλά όταν κόβει το νήμα διαπιστώνει ότι η εκκίνησή του ήταν άκυρη κι αντιμετωπίζει τη χλεύη θεατών και συναθλητών βιώνοντας για άλλη μια φορά τη μοναξιά του. (73 λέξεις)

B2. α) Ο ήρωας της ιστορίας μοιράζεται με τον αναγνώστη τις προσωπικές σκέψεις του και τις ενδόμυχες επιθυμίες του. Για να δώσει εξομολογητικό τόνο στο ποίημα χρησιμοποιεί:

1. Λέξεις και φράσεις που δηλώνουν σκέψεις και επιθυμίες του, όπως:

«οι δικαιολογίες μου τέλειωσαν πια»,

«έτοιμος να κόψω το νήμα»

«θέλω πολύ να νικήσω»

«παίρνω οριστική απόφαση»

«είμαι για πάντα μόνος»

2. Σχήματα λόγου:

- «να ξεχρεώσω τη ζωή μου»: μεταφορά

- «εξογκωμένες φλέβες, τένοντες τεντωμένοι, συσπάσεις στο πρόσωπο»: ασύνδετο σχήμα

3. Ρηματικά πρόσωπα:

«κόψω», «ξεχρεώνω», «η καρδιά μου», «θέλω να νικήσω», «κρατώ», «απείρνω», «είμαι»: χρήση α' ενικού προσώπου

β)

Στη δεύτερη στροφή υπάρχει περιγραφή στους 4 τελευταίους στίχους της, όπου περιγράφεται το κοινό που παρακολουθεί τον αγώνα ταχύτητας. Οι κερκίδες λοιπόν είναι κατάμεστες από ένα πολυπληθές κοινό, το οποίο ο αθλητής το αντιλαμβάνεται μέσα από τα πολύχρωμα ρούχα που φορούν. Αυτό όμως που επίσης αντιλαμβάνεται είναι την αδημονία του κοινού αυτού να επευφημίσει τον νικητή και να απορρίψει χωρίς έλεος τον ηττημένο.

Μέσα από αυτή την περιγραφή προκύπτει η συναισθηματική κατάσταση του ήρωα, ο οποίος βιώνει τον φόβο και την ανασφάλεια καθώς οι προηγούμενες αποτυχίες του τον βαραίνουν και γνωρίζει απόλυτα τη σκληρότητα με την οποία το απρόσωπο πλήθος αντιμετωπίζει τους ηττημένους.

B3.

Στάση ήρωα: θαρραλέος, τολμηρός, αποφασισμένος, έτοιμος να ξεπεράσει τα προσωπικά του όρια, συνειδητοποιημένος, αυστηρός με τον εαυτό του, παθιασμένος, αποζητά την αλλαγή.

Η στάση του ήρωα αποτελεί πηγή έμπνευσης στους αναγνώστες της νέας γενιάς:

(ενδεικτική απάντηση)

- υγιές πρότυπο για τους νέους
- θέληση, επιμονή, υπομονή
- αποφασιστικότητα
- οραματιστής
- αισιόδοξος
- διεκδικητικός
- μαχητής
- ανάγκη για αλλαγή
- οι στόχοι κατακτώνται με προσπάθεια

Σχόλιο της φιλολογικής ομάδας του φροντιστηρίου

Τα φετινά θέματα της Νεοελληνικής Γλώσσας χαρακτηρίζονται από κλιμακούμενες δυσκολία θέματα.

- 1) Τα μη λογοτεχνικό κείμενο ήταν εύκολο στην κατανόηση, ενώ και τα θέματα ήταν σαφώς διατυπωμένα, καλύπτοντας μεγάλο εύρος της διδαχθείσας ύλης.
- 2) Το θέμα της έκθεσης ήταν ευκρινώς διατυπωμένο με ξεκάθαρο επικοινωνιακό πλαίσιο και ερωτήματα.
- 3) Το λογοτεχνικό κείμενο ήταν ένα αφηγηματικό ποίημα, εύκολο στην κατανόηση με θέματα που απαιτούσαν τη συνδυαστική σκέψη του μαθητή

Οι μαθητές του φροντιστηρίου μας είχαν διδαχθεί κατ' επανάληψη τα θέματα σε όλη τη διάρκεια της προετοιμασίας τους και είχαν ασκηθεί σε αυτά σε όλα τα προσομοιωτικά διαγωνίσματα. Βρίσκονται στα παρακάτω βιβλία της Γ' λυκείου:

- 1) Έκθεση έκφραση – Τεύχος Α', Γ' ΕΠΑΛ, σελ 30, 158, 230-1.
- 2) Έκθεση – έκφραση – Τεύχος Γ, σελ. 31, 35, 43.
- 3) Λεξικό Εννοιών Α' - Β' - Γ'